

Het is goed toeven op 'Vanish Beach' van Hof van Eede

Els Van Steenberghe is theaterrecensent.

17/03/17 om 08:30 - Bijgewerkt op 12/12/17 om 10:37

Bron: Knack Focus

Wat - afgaande op de flyertekst - een oersaai voorstelling dreigde te worden over Duitse intelligentsia die tijdens de Tweede Wereldoorlog naar het warme, lichte Californië vluchtten, blijkt verrassend frivool muziektheater te zijn, mét een onmiskenbaar schaduwkantje...

★★★★★



Hof van Eede - Vanish Beach meten van Wannes Gyselinck, Ana van den eede, Louise Van den Eede, Marjan de Schutter, Filip Jordens & Greg Timmermans - muziek: Hendrik Lasure. © Michiel Hendryckx

The Play = Vanish Beach

Gezelschap = Hof van Eede en LOD muziektheater

In een zin = *Vanish Beach* is een speelse tour de force waarin de makers met verbeelding, humor en scherpzinnigheid inzicht geven in de situatie van de huidige vluchtelingen. Ze doen dit door gedocumenteerd te fantaseren over de Europese kunstenaars die in het begin van de twintigste eeuw naar Amerika vluchtten.

Hoogtepunt = De Californiëzon schuift almaar meer op. De personages schuiven hun tafeltjes en piano ook mee op. Tot ze niet meer verder kunnen opschuiven. Het grappige beeld van alle performers en de decorstukken, geprangd op een smal strookje scène is een verrassend fris beeld van de benepen situatie waarin veel thuislozen zich bevinden.

Quote =

'En dan die Grand Canyon,
in het ochtendlicht.

Ge kunt dat niet beschrijven.
Dat is,
dat is glorieus.
Een exces van kleur:
roze, oranje, blauw, paars,
de schaduwen nog inktzwart.
Elk landschap heeft zijn stilte,
maar de stilte van de woestijn is buiten categorie.
Het is er zo stil dat zelfs de stilte zelf lijkt te luisteren.
Jullie kunnen dat niet bevatten.
De zondvloed is daar al lang achter de rug,
het land is er vrij van zonden.
Ik stond daar in de woestijn en ik stelde niets meer voor
en ik was verwonderd door mijn eigen nietigheid.
Ik heb mijn eigen ontkenning bewonderd.
ik stond daar op de bodem van een leeggelopen oceaanbedding,
en alles kon opnieuw beginnen.
Ik heb mij zelden zo thuis gevoeld als daar aan de rand van die afgrond.'
(Monoloog van Greg Timmermans als Henry Newman)
Meer info: www.hofvaneede.be

'Maar enfin zeg, zouden ze hun zo zorgvuldig opgebouwd publiek nu al beu zijn?', vroegen we ons af toen we op de site van het vanuit Gent opererende collectief Hof van Eede wat informatie opzochten over hun nieuwe voorstelling *Vanish Beach*. We stootten op een enorme lap tekst. Droog. En lang. Veel te lang. Zouden die rakkers van Hof van Eede nu reeds verzwelgen in pseudo-intellectueel gebral over oorlogsvluchtelingen van toen? Waren ze nu al hun spitse pen verloren waarmee ze filosofische inzichten zo fijntjes aan droogkomische observaties van de werkelijkheid weten te binden? Met een hoofd vol fronsen en twijfels trokken we naar de première van *Vanish Beach*, tevens de openingsvoorstelling van het Klarafestival.

Na welgeteld drie stappen in de zaal smelten de fronsen en de vragen als sneeuw onder de blakende Californiëzon. Op de warm belichte scène staan Ans Van den Eede, Marjan De Schutter, Greg Timmermans en Filip Jordens opgetogen zingend rond de piano van jazzpianist [Hendrik Lasure](#) die, in korte broek en op teenslippers, met zijn muziek de hele voorstelling extra glans, schwung en tederheid geeft. Het van wrange vrolijkheid zwangere decor oogt voorts als een geïmproviseerde hangplek aan een strand in Californië. Een derde van de scène is met zand bestrooid. Centraal op de speelvloer staan de piano, wat tafeltjes en stoelen, een reddersstoel, een kamerplant en een zwembad-zo-groot-als-een-kamerdeur. Het geheel wordt 'afgewerkt' met een hemelsblauw tapijt. 'Hotel Abgrund' flikkert het in rode neonletters boven dit alles.

In dat hotel zijn auteur Hannah Immerfroh (een kokette en innemende Ans Van den Eede), muzikante Alma Rosenthal (vertolkt door Marjan De Schutter die ook met deze tussen kolder en tragiek zwalpende rol bewijst alles in huis te hebben om een van de grote actrices van de toekomst te worden), Hans-Peter Schlimmer (een verrassende Filip Jordens), acteur Heinrich Neumann aka Henry Newman (Greg Timmermans, charmant als altijd) en pianist Klaus Schönfeld (Lasure) beland nadat ze het naziregime in Europa - en vooral hun Wenen - ontvlucht zijn. In het volgende anderhalf uur halen ze herinneringen op aan dat Wenen. Ze maken vanop hun Amerikaans strand een denkbeeldige wandeling doorheen de winkelstraten, ze vezelen over de topwerken van hun collega en romanschrijver Hannah Immerfroh die in het zwembad eventjes in slaap is gesukkeld, ze zingen als hart en ziel dat nodig hebben en, bovenal, ze ratelen aan een stuk door. En je luistert geboeid aan een stuk door.

Auteurs Wannes Gyselinck en Ans Van den Eede slaagden er wonderwel in om een tekst neer te schrijven die zo luchtig is als een komedie, zo scherp als een pamflet en zo droef als een tragedie. Inspiratiebron was het moeizame wennen van naar Amerika gevluchte Euopese

kunstenaars zoals Thomas Mann, Bertolt Brecht en Arnold Schönberg aan de even oppervlakkige als optimistische Amerikaanse samenleving. Hun namen worden in *Vanish Beach* geen enkele keer genoemd. Gyselinck en Van den Eede kiezen resoluut voor fictieve personages en dus voor vrijheid en speelsheid. Net die keuze geeft hen alle ademruimte om te reflecteren over de vluchtelingenproblematiek zonder dat het oogt of klinkt als prekerig reflecteren.

Vanish Beach is een speelse tour de force waarin de makers met verbeelding, humor en scherpzinnigheid inzicht geven in het de situatie van huidige vluchtelingen door gedocumenteerd te fantaseren over de Europese kunstenaars die in het begin van de twintigste eeuw naar Amerika vluchtten. Zo toont Hof van Eede dat politiek theater ook synoniem kan zijn voor speels, fris, grappig toneel dat de fictie onstuimig omarmt om de realiteit te kunnen begrijpen. Dit is, na [Paradis](#), de tweede muziektheatervoorstelling van Hof van Eede en opnieuw blijkt hoe die muziek een extra facet toevoegt aan hun taal: de ironie krijgt een melancholische ondertoon, de grap een wanhopige bijklank. Dat is wellicht de reden waarom die aankondigende tekst op hun website zo averechts werkt: de muziek ontbreekt.

<http://focus.knack.be/entertainment/podium/het-is-goed-toeven-op-vanish-beach-van-hof-van-eede/article-review-827853.html>